

ผลของโปรแกรมการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคเกาต์ โรงพยาบาลห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ

ลัดดา โสพัฒน์, พย.บ.¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง(Quasi-experimental research design) แบบสองกลุ่มเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพต่อความรู้ด้านสุขภาพและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคเกาต์ โรงพยาบาลห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยโรคเกาต์ที่มารับบริการ ณ โรงพยาบาลห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 60 คน คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง และแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน ได้รับการดูแลตามปกติ และกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน ได้รับโปรแกรมการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ ดำเนินการวิจัยระหว่างเดือนมกราคม ถึง มิถุนายน พ.ศ. 2568 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย โปรแกรมการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป แบบประเมินความรู้ด้านสุขภาพ และแบบประเมินคุณภาพชีวิต WHOQOL-BREF วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมทั้งเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มด้วยสถิติ independent t-test กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความรู้ด้านสุขภาพของกลุ่มทดลอง (Mean = 2.93, SD = 0.64) ต่ำกว่ากลุ่มควบคุม (Mean = 3.20, SD = 0.61) แต่ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.67, p = 0.100$) ขณะที่คะแนนคุณภาพชีวิตของกลุ่มทดลอง (Mean = 2.43, SD = 0.50) สูงกว่ากลุ่มควบคุม (Mean = 2.27, SD = 0.45) แต่ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 1.30, p = 0.198$)

ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่า โปรแกรมการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพในรูปแบบที่ใช้ในการศึกษานี้ยังไม่สามารถทำให้ความรู้ด้านสุขภาพและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคเกาต์แตกต่างจากการดูแลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม คะแนนคุณภาพชีวิตของกลุ่มทดลองมีแนวโน้มสูงกว่ากลุ่มควบคุม แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมยังมีศักยภาพในการพัฒนาต่อยอด และสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการออกแบบโปรแกรมที่มีความต่อเนื่อง เหมาะสมกับบริบทผู้ป่วยและมีการประเมินผลในระยะยาวมากขึ้น

คำสำคัญ : โรคเกาต์, ความรู้ด้านสุขภาพ, คุณภาพชีวิต

¹พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ, โรงพยาบาลห้วยทับทัน, E-mail: ladda10937@hotmail.com

The effect of health literacy promotion program on quality of life of gout patients in Huai Thap Than hospital, Sisaket province

Ladda Sopat, B.N.S.¹

Abstract

This study employed a quasi-experimental research design with a two-group comparison between a control group and an experimental group. The objective was to examine the effects of a health literacy promotion program on health literacy and quality of life among patients with gout at Huai Thap Than Hospital, Sisaket Province.

The sample consisted of 60 gout patients who received services at Huai Thap Than Hospital, selected using purposive sampling. Participants were divided into two groups: a control group (n = 30) receiving usual care and an experimental group (n = 30) receiving the health literacy promotion program. The study was conducted from January to June 2025. Research instruments included a health literacy promotion program, a general information record form, a health literacy assessment questionnaire, and the WHOQOL-BREF quality of life questionnaire. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and independent t-tests to compare mean scores between the two groups, with the level of statistical significance set at 0.05.

The findings revealed that the mean health literacy score of the experimental group (Mean = 2.93, SD = 0.64) was lower than that of the control group (Mean = 3.20, SD = 0.61), with a mean difference of -0.27; however, this difference was not statistically significant ($t = 1.67$, $p = 0.100$). Meanwhile, the mean quality of life score of the experimental group (Mean = 2.43, SD = 0.50) was higher than that of the control group (Mean = 2.27, SD = 0.45), with a mean difference of 0.16, though this difference was also not statistically significant ($t = 1.30$, $p = 0.198$).

The findings indicate that the health literacy promotion program implemented in this study did not produce statistically significant differences in either health literacy or quality of life compared to usual care. Nevertheless, the higher quality of life score observed in the experimental group suggests that the program has potential for further development. These findings can serve as baseline information for future research in designing more continuous, context-specific programs supported by longer-term evaluation.

Keywords: Gout, Health literacy, Quality of life

¹ Registered Nurse, Huai Thap Than Hospital, E-mail: ladda10937@hotmail.com